

Datum vergadering	28 mei 2009	Nr.	
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot het vaststellen van de kaders voor het Centrum voor Jeugd en Gezin in de gemeente Sluis		
Portefeuillehouder	wethouder M. le Roy		
Samenvatting			
Het college van B&W heeft op 22 april 2008 het projectplan "Ontwerp Centrum Jeugd en Gezin Sluis; verbindingen leggen in het jeugdbeleid" vastgesteld. Dit projectplan omvat 23 onderzoeksopdrachten. Voordat gestart kan worden met de verdere uitwerking van het projectplan, is het van belang dat u eerst een aantal richtinggevende uitspraken doet over het Centrum voor Jeugd en Gezin in Sluis. In dit voorstel wordt u gevraagd in te stemmen met de door het college geadviseerde kaders. Deze kaders zijn uitgebreid besproken met de verschillende belanghebbenden.			

Aan de raad,

In onze brief van 13 februari 2009 en tijdens de informerende, opiniërende raadsbijeenkomst van 19 februari 2009 hebben wij toegezegd dat wij op korte termijn zouden komen met een kaderstellende notitie, waarin u gevraagd wordt een aantal richtinggevende uitspraken te doen over de ontwikkeling van het Centrum voor Jeugd en Gezin in Sluis. Graag komen wij deze toezegging aan u na.

In het bestuursakkoord "Samen aan de slag" van 4 juni 2007 is tussen rijk en gemeenten afgesproken dat er in 2011 een landelijk dekkend netwerk van Centra voor Jeugd en Gezin moet zijn gerealiseerd. Ons college heeft hiertoe op 22 april 2008 het projectplan "Ontwerp Centrum Jeugd en Gezin Sluis; verbindingen leggen in het jeugdbeleid" vastgesteld. Dit projectplan omvat 23 onderzoeksopdrachten.

Voordat gestart kan worden met de verdere uitwerking van dit projectplan, is het van belang u een aantal richtinggevende uitspraken doet over het Centrum voor Jeugd en Gezin in de gemeente Sluis.

Keuzes

De opdracht ten aanzien van het Centrum voor Jeugd en Gezin ligt grotendeels vast in wetgeving en (Zeeuwse) afspraken. Op een aantal punten is er voor gemeenten echter keuzevrijheid. Deze keuzevrijheid betreft:

1. het ambitieniveau van de gemeente t.a.v. het CJG;
2. de reikwijdte van het CJG;
3. de invulling van de gemeentelijke regierol;
4. hoe de coördinatie van zorg vormgegeven moet worden (en door wie);
5. het aantal fysieke CJG-loketten;
6. de locatie van het fysieke loket / de fysieke loketten;
7. de bemensing van het fysieke loket / de fysieke loketten;
8. de financiën.

Besluit van de Raad	
d.d.	

Ad.1. Ambitieniveau

Qua ambitieniveau zijn er twee keuzes: het CJG Sluis wordt zodanig ingericht dat (op papier) minimaal aan de wettelijke verplichtingen wordt voldaan, of het CJG Sluis wordt ingericht aan de hand van de wensen en behoeften die er in de gemeente Sluis op dit punt leven.

Ons college kiest nadrukkelijk voor de tweede optie. Enerzijds omdat we vinden dat de beschikbaar gestelde middelen nuttig besteed moet worden. Anderzijds omdat onze lokale partijen vragen om praktische oplossingen, die aansluiten bij de dagelijkse praktijk. Om deze behoeften en suggesties uit de praktijk in beeld te brengen, hebben wij afgelopen jaar een behoefteonderzoek laten uitvoeren onder gebruikers en uitvoerders in het CJG Sluis.

Voorts dient het CJG Sluis te voorzien in de wensen en behoeften van degenen voor wie het CJG bedoeld is: ouders, jongeren en professionals op de werkvloer. Daarnaast dient bij de inrichting van het CJG Sluis gebruik te worden gemaakt van de uitkomsten van het lokale en landelijke behoefteonderzoek en het advies van de RMO.

Ad.2. Reikwijdte

Ook ten aanzien van de reikwijdte zijn er twee keuzes: het CJG Sluis beperkt zich tot de zorgfuncties voor jeugd en gezin, of het CJG Sluis richt zich op de complete dienstverlening aan jongeren en gezinnen.

Om hierin een keuze te kunnen maken, is het van belang om te kijken naar de wettelijke grondslag van het CJG. De taken van het CJG zijn vastgelegd in drie wetten:

- de Wet publieke gezondheid (Wpg);
- de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo);
- de (gewijzigde) Wet op de jeugdzorg.

De Wet publieke gezondheid en de Wet op de jeugdzorg zijn nadrukkelijk gericht op 'zorg'. De sleutel ligt dus bij de keuzes die onze gemeente heeft gemaakt bij het Wmo-beleid.

Het motto van ons Wmo-beleid is "Wmo is meer dan zorg". Omdat juist de Wmo-taken van het CJG (informatie & advies, signalering, toeleiding naar hulp, licht pedagogische hulp en coördinatie van zorg) heel belangrijk zijn in het CJG, ligt het voor de hand dat het CJG Sluis zich ook richt op meer dan 'zorg' alleen.

Bovendien zijn alle gemeenten en het Rijk het er over eens dat het CJG zo laagdrempelig mogelijk moet zijn. Een groot voordeel van een brede opzet is dat de drempel tot het CJG lager wordt als er niet het stigma van "problemen" aan kleeft, maar ouders en jongeren echt met alle vragen bij het CJG terecht kunnen. Alle lokale partijen onderschrijven daarom het belang van een brede opzet. Ook in de Task Force Jeugd Zeeland wordt gestreefd naar een uiteindelijke integratie van onderwerpen als onderwijs, werk en inkomen en vrije tijd in het CJG. Zij zien dit echter als groeimodel. Ons college denkt deze slag direct vanaf het begin al te kunnen en moeten maken.

Alle instrumenten in het preventief jeugdbeleid zijn volgens ons van even groot belang; van consultatiebureau, huisarts en school tot verenigingsleven, welzijnswerk en sociale dienst. Enerzijds omdat deze partijen belangrijk zijn voor het ontvangen van signalen. Anderzijds omdat deze werkvormen een belangrijke rol hebben bij het voorkomen of oplossen van (beginnende) problemen.

Ad.3. Gemeentelijke regierol

Met de wijziging van de Wet op de jeugdzorg krijgen gemeenten de wettelijke taak om met alle partijen in de lokale jeugdketen (bijv. eerstelijns gezondheidszorg, onderwijs, politie) sluitende afspraken te maken over de vraag wie wanneer waarvoor verantwoordelijk is. Deze afspraken moeten schriftelijk worden vastgelegd.

Gemeenten zijn in principe vrij om te bepalen op welke manier zij invulling geven aan deze regierol. Een gemeente kan volstaan met de opdracht in het veld uit te zetten en vervolgens de aangedragen voorstellen te beoordelen (optie a). Het heeft echter de voorkeur van de minister als gemeenten zelf het voortouw nemen en de koers uitzetten (optie b).

Onze lokale partijen onderschrijven allemaal de visie dat in het CJG Sluis van alle beschikbare voorzieningen gebruik gemaakt moet worden om beginnende problemen bij jongeren of hun ouders te voorkomen, te signaleren en/of op te lossen. De partijen vragen daarbij om een sterke regierol van de gemeente, omdat de gemeente als enige zicht heeft op de volledige sociale kaart en omdat de gemeente invloed heeft bij alle benodigde partijen. Bovendien kan in de nieuwe wetgeving alleen de gemeente (als dat nodig is) afspraken afdwingen en controleren.

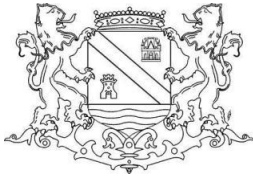
Ad.4. Zorgcoördinatie

Ten aanzien van de zorgcoördinatie bestaan ruwweg twee keuzemogelijkheden:

- a. De zorgcoördinator verschilt per geval. Dit wordt in onderling overleg door de zorgaanbieders bepaald aan de hand van de situatie en de benodigde zorg.
- b. Er is één vaste partij die de zorgcoördinatie voert. Binnen deze optie zijn wederom twee keuzemogelijkheden: (1) Eén van de zorgaanbieders verzorgt de zorgcoördinatie; (2) De zorgcoördinatie ligt bij een onafhankelijke partij

Ons college adviseert om de zorgcoördinatie bij één onafhankelijke partij neer te leggen en wel bij de gemeente zelf. Wij hebben hiervoor de volgende redenen:

- Om de eerdergenoemde brede visie ook in de praktijk te doen slagen, vinden een aantal lokale partijen (onderwijs, politie en Stichting Welzijn) het noodzakelijk dat de gemeente Sluis ook tijdens de uitvoering actief betrokken blijft bij het CJG Sluis en hierin een controlerende en sturende taak op zich neemt.
- Deze optie heeft een aantal voordelen voor de gemeente Sluis:
 - a. onze inwoners krijgen directe en onafhankelijke ondersteuning bij het vinden van die hulp en zorg die ze nodig hebben;
 - b. de gemeente heeft direct zicht op de voortgang van hulptrajecten;
 - c. de gemeente heeft zicht op de behoefte aan de verschillende vormen van dienst- en hulpverlening en is hierdoor beter in staat het beperkte budget gericht in te zetten.
 - d. er is één aangewezen verantwoordelijke die partijen kan aanspreken als er onvoldoende resultaten worden geboekt, belanghebbende(n) niet of niet voldoende bij het hulptraject worden betrokken, of onvoldoende gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden die het brede welzijnsterrein te bieden heeft.
- De gemeente Sluis voert binnen andere deelgebieden van de Wmo nu al zelf de coördinatie van zorg; bijvoorbeeld voor mensen met een functiebeperking (klantmanager Wmo) en uitkeringsgerechtigden (klantmanager WWB). De ervaringen hiermee zijn positief. Het ligt daarom voor de hand om deze werkwijze ook toe te passen voor jongeren en mensen met kinderen.
- In de pilot Schouwen-Duiveland zijn positieve ervaringen opgedaan met een zorgregisseur in gemeentelijke dienst. U bent hier tijdens de informerende raadsbijeenkomst op 19 februari jongstleden uitgebreid over geïnformeerd.

Ad.5. Het aantal fysieke CJG-loketten

Iedere gemeente is verplicht tenminste één fysiek inlooppunt in te richten waar ouders en jongeren terecht kunnen met alle mogelijke vragen bij opvoeden en opgroeien.

Vanwege het kostenaspect (bemande loketten zijn duur) en omdat er slechts een beperkte behoefte lijkt te bestaan aan fysieke inlooppunten (behoefteonderzoek), adviseren wij (vooralsnog) uit te gaan van slechts één centraal gelegen, goed bereikbaar CJG-loket. Hierover bestaat bij alle partijen consensus.

Om tegemoet te komen aan de wensen van gebruikers, adviseren wij u verder in te zetten op een telefonisch loket; een digitaal loket (website en e-mail); onbemande informatiepunten in scholen, kinderdagverblijven en openbare gebouwen; huisbezoeken op afspraak; en (inloop)sprekuren op locatie. Daarnaast is een goede relatie noodzakelijk met de natuurlijke contactadressen voor ouders en jongeren (scholen, consultatiebureau, huisarts en jeugdbouwwerker)

Ad.6. De locatie van het CJG-loket

Voor de locatie van dit ene centrale CJG-loket zijn er eigenlijk maar twee reële opties:

- a. huisvesting in het KCC van het vernieuwde gemeentehuis;
- b. huisvesting in de nieuwe Brede School Oostburg.

Beide locaties zijn centraal gelegen en goed bereikbaar. Het voordeel van beide opties is dat er geen grote (extra) investeringen nodig zijn. Voor beide locaties zijn immers vergevorderde nieuwbouw- of verbouwplannen. Het fysieke loket van het CJG kan hierdoor eenvoudig, zonder al te veel meerkosten, in de plannen worden ingepast. Toch bestaat er een duidelijke voorkeur voor één van beide locaties.

Hiervoor is het van belang om te kijken naar de functies van het loket. Het loket van het CJG heeft twee taken: *'informatie en advies'* en *'signalering'*.

Bij *'informatie en advies'* gaat het over alle mogelijke vragen die te maken hebben met opvoeden en opgroeien. Het gaat daarbij dus niet alleen om vragen over lichamelijke en geestelijke ontwikkeling, maar ook om vragen over kinderopvang, schoolkeuze, leerlingenvervoer, studiefinanciering, werkgelegenheid, (bijzondere) bijstand, vakantieverlof, sportmogelijkheden, cultureel aanbod, etc. Over het merendeel van deze onderwerpen heeft de gemeente nu al een informerende rol. In de Brede School is deze kennis niet aanwezig, zeker niet daar waar het informatie betreft voor jongeren van pakweg 15 tot 23 jaar. Bovendien is de Brede School wel laagdrempelig voor ouders van kinderen in de leeftijd van 0 tot 12 jaar; jongeren van 13 tot 23 jaar zullen echter niet zo snel een basisschool binnenstappen

Alle *'signalen'* over verzuim, verandering van school, (dreigend) voortijdig schoolverlaten, openbare orde en veiligheid en eventuele knelpunten in de financiële situatie van ouders komen nu al bij de gemeente binnen. Deze signalen blijven – ook na de oprichting van het Centrum voor Jeugd en Gezin – bij de gemeente binnenkomen. Om coördinatie van zorg mogelijk te maken, moeten deze signalen in relatie worden gebracht met nieuwe signalen uit de Zorgadviesteams (ZAT) en de Verwijsindex Risicjongeren (VWI). Het is dan ook het meest efficiënt als alle signalen direct op één plaats (en mogelijk zelfs in één databank) samenkomen.

Verder moet worden opgemerkt dat, wanneer u voor de optie Brede School Oostburg kiest, de eerder genoemde koppeling met de overige dienstenverlening van de gemeente aan jongeren en gezinnen niet mogelijk is. Eerder heeft uw raad namelijk besloten tot centrale huisvesting voor alle gemeentelijke diensten. Daarnaast is het gemeentehuis speciaal ingericht voor de ontvangst van vragers en een Brede School niet.

Ad.7. De bemensing van het CJG-loket

Ook voor de bemensing van het CJG-loket zijn er twee opties: Ofwel worden voor de bemensing van het CJG-loket professionals ingehuurd bij de zorgaanbieders (optie a), ofwel wordt het CJG-loket bemand door één of meerdere 'klantmanagers CJG' (optie b). De functie 'klantmanager CJG' kan worden gevormd door alle bestaande en toekomstige gemeentelijke taken voor jongeren en hun ouders te bundelen in één combinatiefunctie.

Ons college kiest vanwege het kostenaspect en uit praktische overweging voor optie b.

Bij de gemeentelijke publieksbalie kunnen ouders en jongeren nu al terecht voor leerplichtzaken, leerlingenvoer, een uitkering, bijzondere bijstand (sociaal-culturele bijdrage) of het zoeken naar een baan (UWV). Daarnaast is in het gemeentehuis heel veel informatie beschikbaar over de in de gemeente aanwezige sportverenigingen, jeugdsozen, scoutingclubs en toneelverenigingen en over het in de regio beschikbare zorgaanbod.

Voor informatie en advies over onderwerpen, waarover in het gemeentehuis onvoldoende inhoudelijke kennis beschikbaar is (zoals op het gebied van gezondheidszorg of pedagogiek), kan de klantmanager CJG klanten eenvoudig doorverwijzen naar de juiste instantie (consultatiebureau, huisarts of opvoedsteunpunt). Ook kan de klantmanager CJG direct, ter plekke een afspraak voor de bezoeker maken met de desbetreffende deskundige. De gemeente weet namelijk als geen ander waar een vraagsteller voor een specifiek product of uitgebreide informatie terecht kan. De gemeente bepaalt immers via subsidieverstrekking welke instantie waarvoor verantwoordelijk is en welke producten ieder in zijn pakket heeft.

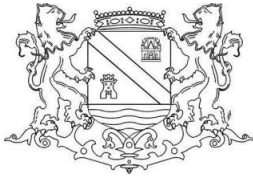
Bij de zorgaanbieders is op dit moment niemand beschikbaar die over deze brede kennis beschikt of die specifiek is belast met het verstrekken van informatie en advies. Iemand speciaal hiervoor in dienst nemen is kostbaar. Binnen de gemeente is voor een groot deel van de CJG-taken al informatie beschikbaar (Wmo, WWB, leerlingenvoer en leerplicht). Door bij de reorganisatie een slimme bundeling te maken van deze bestaande taken met de nieuwe gemeentelijke taken voor jongeren en ouders (Wet Investeren in Jongeren en het Centrum voor Jeugd en Gezin), kan de bemensing van het CJG-loket waarschijnlijk volledig worden opgevangen binnen de bestaande informatie van de gemeente.

Ad.8. De financiën

Voor de ontwikkeling van CJG's ontvangen de gemeenten van het Rijk een Brede Doeluitkering CJG. Daarnaast is binnen het bestuursakkoord "Samen aan de slag" tussen het Rijk en de VNG afgesproken dat gemeenten ook eigen middelen vanuit het gemeentefonds zouden in te zetten voor de ontwikkeling van het CJG.

De Brede Doeluitkering CJG is geormerkt geld. Dit betekent dat alle toegekende middelen ook daadwerkelijk aan het aangewezen doel moeten worden besteed. Niet bestede of niet correct bestede middelen moeten worden terugbetaald. De individuele gemeenten zijn vrij in de mate waarin zij zelf vanuit het gemeentefonds investeren in het CJG.

Als u instemt bovengenoemde adviezen, kunnen de kosten die hieruit voortvloeien de eerste drie jaar volledig worden gedekt uit de Brede Doeluitkering CJG die de gemeente voor dit doel ontvangt. Na deze periode wordt het gemeentefonds met een vergelijkbaar bedrag opgehoogd. Wij adviseren u de uitgaven voor het CJG Sluis vooralsnog afhankelijk te stellen van het bedrag waarmee het gemeentefonds t.z.t. voor dit doel zal worden opgehoogd.

Voorstel:

1. Instemmen met de volgende kaders:
 - a. Het CJG Sluis beperkt zich niet uitsluitend tot een bundeling van zorgfuncties.
 - b. Andere functies van het CJG worden direct vanaf het begin geïntegreerd.
 - c. De gemeente Sluis voert actief de regie in het CJG Sluis. De gemeente Sluis zet daarbij de koers uit. De belangrijkste partijen worden betrokken door zitting te nemen in het projectteam.
 - d. Voor de zorgcoördinatie wordt een zorgregisseur aangesteld, onder directe verantwoordelijkheid van de gemeente. De zorgaanbieders mogen adviseren over het competentieprofiel van de zorgregisseur.
 - e. Het CJG Sluis wordt uitgerust met slechts één fysiek inlooppunt, aangevuld met een telefoonnummer, een e-mailadres, een website en een aantal onbemande informatiepunten.
 - f. Het fysieke CJG-loket wordt ondergebracht in het gemeentehuis.
 - g. Het CJG Sluis wordt bemenst door één of meerdere 'klantmanagers CJG'. De functie 'klantmanager CJG' ontstaat door alle gemeentelijke taken voor jongeren en hun ouders te bundelen in één combinatiefunctie.
 - h. De extra kosten voor het CJG Sluis mogen niet meer bedragen dan de extra middelen die wij voor dit doel ontvangen.

2. Het college verzoeken om:
 - a. de plannen omtrent het Centrum voor Jeugd en Gezin Sluis verder uit te werken aan de hand van de vastgestelde kaders;
 - b. de gemeenteraad regelmatig te informeren over de voortgang.

Oostburg, 28 april 2009

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De wnd. secretaris,

De burgemeester,

drs. M.M.M.F. de Schwartz

J.F. Sala

Bijlagen:

A. Geen

Ter inzage liggende stukken:

1. Toelichting kaderstellende notitie CJG Sluis, mei 2009
-

GEMEENTE SLUIS

Raadsbesluit

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 28 april 2009;

gezien het advies van de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling d.d. 6 februari 2009;

gelet op de op handen zijnde wijzigingen in de Wet op de Jeugdzorg;

BESLUIT:

1. Instemmen met de volgende kaders:
 - a. Het CJG Sluis beperkt zich niet uitsluitend tot een bundeling van zorgfuncties.
 - b. Andere functies van het CJG worden direct vanaf het begin geïntegreerd.
 - c. De gemeente Sluis voert actief de regie in het CJG Sluis. De gemeente Sluis zet daarbij de koers uit. De belangrijkste partijen worden betrokken door zitting te nemen in het projectteam.
 - d. Voor de zorgcoördinatie wordt een zorgregisseur aangesteld, onder directe verantwoordelijkheid van de gemeente. De zorgaanbieders mogen adviseren over het competentieprofiel van de zorgregisseur.
 - e. Het CJG Sluis wordt uitgerust met slechts één fysiek inlooppunt, aangevuld met een telefoonnummer, een e-mailadres, een website en een aantal onbemande informatiepunten.
 - f. Het fysieke CJG-loket wordt ondergebracht in het gemeentehuis.
 - g. Het CJG Sluis wordt bemenst door één of meerdere 'klantmanagers CJG'. De functie 'klantmanager CJG' ontstaat door alle gemeentelijke taken voor jongeren en hun ouders te bundelen in één combinatiefunctie.
 - h. De extra kosten voor het CJG Sluis mogen niet meer bedragen dan de extra middelen die wij voor dit doel ontvangen.
2. Het college verzoeken om:
 - a. de plannen omtrent het Centrum voor Jeugd en Gezin Sluis verder uit te werken aan de hand van de vastgestelde kaders;
 - b. de gemeenteraad regelmatig te informeren over de voortgang.

Sluis, 28 mei 2009

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,

De voorzitter,

mr. P.T.G. Claeijs

J.F. Sala